

Komunikat prasowy

Luksemburg, 14 marca 2018 r.

Zdaniem kontrolerów unijna pomoc finansowa dla Turcji przyniosła jedynie ograniczone rezultaty

Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że unijna pomoc finansowa dla Turcji, mająca na celu wspomoczenie tego kraju w procesie dostosowywania się do prawa UE, przyniosła jedynie ograniczone rezultaty. Kontrolerzy są zdania, że mimo że koncepcja pomocy została dobrze opracowana, finansowanie było niewystarczająco ukierunkowane na niektóre z zasadniczych potrzeb w sektorach praworządności i sprawowania rządów, w których nadal nie przeprowadzono pewnych krytycznych reform. W obszarach, w których występuje większa wola polityczna, takich jak cła, zatrudnienie i opodatkowanie, projekty pomogły Turcji dostosować się do prawa UE. Rezultaty te mogą jednak okazać się nietrwałe z powodu trudności w wydatkowaniu dostępnych środków finansowych oraz z powodu wycofywania się z przeprowadzania reform.

Wartość unijnej pomocy finansowej na rzecz Turcji udzielonej w latach 2007–2020 za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej wynosi ponad 9 mld euro. Kontrolerzy skoncentrowali się na sektorach priorytetowych: praworządności, sprawowania rządów i zasobów ludzkich (polityka edukacyjna, polityka zatrudnienia i polityka społeczna), na które przeznaczono 3,8 mld euro.

Trybunał stwierdził, że cele finansowania ustanowione przez Komisję były szczegółowe i zgodne z ramami prawnymi. Cele dotyczące sektorów praworządności, sprawowania rządów i zasobów ludzkich były istotne i opierały się na zidentyfikowanych przez Turcję potrzebach w kontekście dostosowania się do prawa UE i wzmocnienia swoich zdolności administracyjnych.

Kontrolerzy są jednak zdania, że w rzeczywistości wydatkowane środki finansowe w bardzo ograniczonym stopniu uwzględniały pewne zasadnicze potrzeby: niezależność i bezstronność wymiaru sprawiedliwości, walkę z korupcją na wysokim szczeblu i przestępczością zorganizowaną, wolność prasy, zapobieganie konfliktom interesów oraz wzmocnienie kontroli zewnętrznej i społeczeństwa obywatelskiego. Kontrolerzy zauważyli, że z analizy przeprowadzonej przez Komisję wynika, iż postępy w tych obszarach były niezadowolające od kilku lat, gdyż brakuje woli politycznej ze strony władz tureckich.

– Od 2018 r. Komisja powinna skuteczniej ukierunkowywać środki finansowe dla Turcji na obszary, w których reformy są opóźnione i niezbędne do zapewnienia wiarygodnych postępów w procesie

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

przystąpienia do UE – **powiedziała Bettina Jakobsen, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za to sprawozdanie.**

Kontrolerzy ustalili, że Komisja postanowiła wspierać reformy sektorowe zamiast pojedynczych projektów. Oceny sektorowe nie zawsze były jednak kompleksowe, zwłaszcza w odniesieniu do koordynacji darczyńców, analizy budżetu oraz oceny wykonania.

Kontrolerzy są zdania, że we wspieraniu procesu reform pomóc może warunkowość. Trybunał stwierdził, że chociaż postępy Turcji są nadal niezadowalające, to Komisja w bardzo ograniczonym stopniu korzystała z warunkowości w celu wsparcia reform w priorytetowych sektorach. Komisja rzadko stosowała bowiem takie warunki jak wariant ponownej centralizacji zarządzania projektami lub działania naprawcze w przypadku braku spełnienia warunków projektu. Ponadto możliwość wstrzymania środków finansowych w razie braku zgodności z zasadami demokracji i praworządności nie została wyraźnie odzwierciedlona w rozporządzeniach.

Projekty poddane kontroli zasadniczo przyniosły zakładane produkty, które zapewniły wkład w dostosowanie Turcji do prawa UE i wzmocnienie jej zdolności administracyjnych, nawet jeśli produkty te były często opóźnione. Trybunał stwierdził, że trwałość tych pozytywnych rezultatów jest zagrożona, głównie z powodu braku woli politycznej, co potęgują zwolnienia na dużą skalę, zawieszenia urzędników publicznych i ograniczenia dotyczące społeczeństwa obywatelskiego.

Kolejnym źródłem obaw było znaczne opóźnienie programu finansowania z uwagi na powszechnie występujące zaległości dotyczące programowania i wdrażania. Opóźnienie to doprowadziło do ograniczenia zarówno środków finansowych, jak i czasu dostępnego dla tureckich organów na potrzeby wdrożenia kolejnych projektów oraz przyczyni się do dalszego opóźnienia procedur przetargowych i procedur udzielania zamówień. Przyczyny tych opóźnień były znane: niewystarczające zdolności administracyjne w niektórych ministerstwach w zakresie przygotowywania wniosków projektowych, przejście na podejście sektorowe oraz nadmierna rotacja pracowników w jednostce kontraktującej, która zarządza większością unijnych środków finansowych wydatkowanych w Turcji.

Trybunał wydał kilka zaleceń dotyczących tego, w jaki sposób usprawnić opracowywanie koncepcji pomocy przedakcesyjnej w Turcji i jej wdrażanie. Wyniki kontroli zapewnią ponadto wkład w śródkresowy przegląd finansowania prowadzony przez Komisję oraz w opracowywanie przyszłych programów pomocy dla krajów objętych procesem rozszerzenia UE.

Sprawozdanie specjalne nr 7/2018 pt. „Unijna pomoc przedakcesyjna dla Turcji – jak dotąd przyniosła jedynie ograniczone rezultaty” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.